

Регистрация и управление на Амбулатории за първична медицинска помощ и Медицински център

I. Общи положения.

Основното деление на лечебните заведения е на такива за болнична и извънболнична помощ. От своя страна лечебните заведения за извънболнична помощ се делят на амбулатории за първична медицинска помощ (чл. 8, ал. 1, т. 1 от ЗЛЗ) и амбулатории за специализирана медицинска помощ, които могат да бъдат – индивидуална и групова практика за специализирана медицинска помощ, медицински център и медико-дентален център, диагностично – консултативен център и самостоятелно медико – диагностични и медико – технически лаборатории (чл. 8, ал. 1, т. 2 от ЗЛЗ).

В настоящето изложение ще бъдат разгледани по-специално основните изисквания, отнасящите се за регистрацията и управлението на амбулатории за първична медицинска помощ и медицински център.

II. Регистрация.

Лечебните заведения от вида на амбулатории за първична медицинска помощ и медицински център подлежат на регистрация в два регистъра – Търговски регистър (ТР) към Агенцията по вписванията (АВп) и Публичния регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите (ЛЗИБПХ) към Изпълнителна Агенция “Медицински надзор” (ИАНН).

2.1. Регистрация в Търговски регистър (ТР).

Предвид изискването на чл. 40, ал. 1, т. 1 ЗЛЗ, че за вписване на лечебно заведение в ЛЗИБПХ, следва да се представи актуална регистрация в ТР, то хронологически лечебните заведения от вида на амбулатории за първична медицинска помощ и медицински център трябва да бъдат регистрирани първо в Търговски регистър.

1) Особеност в Учредителни документи за регистрация в Търговски регистър

Освен стандартните документи за регистрация на търговско дружество от съответния вид, при регистрация на амбулатории за първична медицинска помощ, респ. медицински център, към Заявлението за регистрация трябва да се представи още:

- о Диплома за завършено медицинско образование на управителя, съотв. изпълнителния директор;
- о Удостоверение за призната специалност на управителя, съотв. изпълнителния директор.

Регистрация и управление на Амбулатории за първична медицинска помощ и Медицински център

Непредоставянето им е основание за постановяване на отказ от вписване.

2) Особеност във фирмено наименование

Фирмата трябва да отговоря на изискванията на чл. 7 от Търговския закон, представляващи общи правила за всички видове търговски дружества.

В допълнение на общите изисквания, фирмата на лечебните заведения: амбулатории за първична медицинска помощ, респ. медицински център, трябва да се съдържа и изписване на вида на лечебното заведение.

3) Изисквания относно съдружниците

Законът за лечебните заведения поставя изисквания по отношение на учредителите на индивидуална практика за първична медицинска помощ (чл. 3, ал. 2 ЗЛЗ във вр. с чл. 8, ал. 1, т. 1, б. „а“), такива могат да бъдат:

о физически лица – лекари и лекари по дентална медицина;

о еднолични търговци или еднолични търговски дружества, регистрирани от лекари и лекари по дентална медицина; в случаите, когато лечебното заведение се учредява като еднолично.

Подобни ограничения не са предвидени по отношение на лечебните заведения от вида на групова практика за първична медицинска помощ, нито по отношение на медицински център.

4) Относно изискването за минимален брой лекари в Медицински център.

Съгласно чл. 16, ал. 1 от ЗЛЗ медицински център или медико-дентален център е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ не по-малко от трима лекари и/или трима лекари по дентална медицина с различни признати специалности. Подобно изискване не е поставено относно Амбулаториите за първична медицинска помощ.

2.2. Регистрация в Изпълнителна Агенция „Медицински надзор“.

• Обща характеристика на производството

Регистрацията съгласно чл. 40 от ЗЛЗ се осъществява от ИА „Медицински надзор“. Регистърът, който тя води е публичен.

• Необходими документи за регистрация

Регистрация и управление на Амбулатории за първична медицинска помощ и Медицински център

Регистрацията се извършва от изпълнителния директор на ИАМН въз основа на заявление, в което се посочва единният идентификационен код на дружеството от Търговския регистър и към което се прилагат:

- Документ за актуална регистрация по националното законодателство, издаден от компетентен орган на съответната държава – за дружествата, регистрирани в държава – членка на Европейския съюз, или в държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- Правилник за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение;
- Имената на лицата – съдружници или акционери в дружеството или членове на кооперацията, учредяващи групова практика;
- Диплома за съответното висше образование на лицата, които ще управляват, съответно ще работят в лечебното заведение;
- Документ за призната специалност на лицата, които ще ръководят, съответно ще работят в лечебното заведение, а в случаите по чл. 14а ЗЛЗ – документ, че лицето е прието за обучение за придобиване на специалност по обща медицина;
- Документи за платена държавна такса по чл. 41, ал. 4, както и по чл. 46 от Закона за здравето.

Заявлението, заедно с изброените по-горе документи, се подава в регионалната здравна инспекция. В деня на постъпване на заявлението в регионалната здравна инспекция изпраща по служебен път искане до Българския лекарски съюз, съответно до Българския зъболекарски съюз, за издаване на удостоверения за вписване в техните регистри на лекарите, лекарите по дентална медицина, лекарските асистенти, медицинските сестри, etc.

Съсловните организации издават удостоверенията в 5-дневен срок от постъпване на искането.

- Възможност за предоставяне на указания

При непълноти на представените документи, Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ в 10-дневен срок уведомява писмено заявителя за това и определя срок за отстраняването им.

- Задължение за уведомяване на ИАМН, в случай на промяна в обстоятелствата
- Регистрираните лица са длъжни да уведомяват Изпълнителна агенция „Медицински

Регистрация и управление на Амбулатории за първична медицинска помощ и Медицински център

надзор“ за всички промени по извършената регистрация на лечебното заведение в 7-дневен срок от настъпването им по реда на чл. 40. Представят се само документи относно промяната, придружени с декларация за липсата на промяна във всички останали документи и обстоятелства.

- Основания за отказ от регистрация

Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ прави мотивиран отказ за регистрация:

1. при непълноти на представените документи и неотстраняването им в срок;
2. когато лице, представляващо лечебното заведение, е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако не е реабилитирано, или е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност;
3. когато се констатира несъответствие с изискванията на ЗЛЗ, със здравните изисквания и/или с утвърдените медицински стандарти по чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ, които не са отстранени в срок;
4. когато лекарите, лекарите по дентална медицина, лекарските асистенти, медицинските сестри и акушерките, които ще ръководят и/или ще работят в лечебното заведение, не са вписани в регистъра на съответната колегия на Българския лекарски съюз, съответно на Българския зъболекарски съюз, на Българския съюз на лекарските асистенти и фелдшерите и на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи.

Отказът от регистрация подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

В чл. 46 ЗЛЗ са предвидени и основанията за заличаване на лечебно заведение.

III. Управление.

Условията и изискванията за осъществяване и управление на медицинска дейност под формата на индивидуална и групова практика за първична медицинска помощ са уредени в чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 от ЗЛЗ, а под формата на медицински център или медико – дентален център – в чл. 16, ал. 3 от ЗЛЗ.

Съгласно посочените разпоредби:

- Индивидуална практика за първична медицинска помощ се организира и

Регистрация и управление на Амбулатории за първична
медицинска помощ и Медицински център

осъществява от лекар с призната специалност по обща медицина, съответно от лекар по дентална медицина, който се регистрира по реда на чл. 40.

– Групова практика за първична медицинска помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от лекари с призната специалност по обща медицина, съответно от лекари по дентална медицина, които се регистрират по реда на чл. 40.

– Медицински център, дентален център или медико-дентален център се управлява от лекар, съответно лекар по дентална медицина, с призната специалност.

Изразът „призната специалност“, употребен в чл. 13, ал. 1, чл. 14, ал. 1 и чл. 16, ал. 3 от ЗЛЗ, следва да се тълкува и във връзка с, чл. 13, ал. 2, чл. 14, ал. 2 и чл. 16, ал. 1 на същите разпоредби, където също е посочено, че лечебните заведения осъществяват специализирана извънболнична помощ лекар(и) с различни признати специалности. Дори изразът „различни признати специалности“ следва да се тълкува в смисъла на различни признати специалности извън тази по „Социална медицина“, то това кореспондира с изпълнението на изискванията за регистрацията на лечебните заведения. (в посочения смисъл е Решение № 8 от 04.01.2021 г. по адм.д. № 1803/2020 г. на Административен съд – Пловдив).

- Относно изискванията на ЗЛЗ във връзка с управителя на лечебното заведение Управител, съответно изпълнителен директор, на лечебното заведение може да бъде само лице с образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина, съответно дентална медицина.

Следва да се отбележи, че общото изискване на чл. 63, ал. 1 от ЗЛЗ управителите на лечебни заведения, които са лекари или лекари по дентална медицина, да притежават и квалификация по здравен мениджмънт, е изрично изключено съгласно ал. 5 на същата разпоредба по отношение на амбулаториите за първична медицинска помощ, медицинските центрове, денталните центрове или медико-денталните центрове.

Вътрешните отношения между лечебното заведение и управителя се уреждат с договор за възлагане на управлението по смисъла на чл. 141, ал. 7 от Търговския закон.

III. Относно възможността за преобразуване на лечебните заведения

В случай на преобразуване на вида лечебно заведение (например от индивидуална

Регистрация и управление на Амбулатории за първична медицинска помощ и Медицински център

практика за първична медицинска помощ в медицински център), то съответното лечебно заведение следва да прекрати дейността си и едновременно с това да започне процедура по регистрация по чл. 40 ЗЛЗ.

Всяко учредено юридическо лице може да се регистрира само като едно лечебно заведение от съответния вид, за което изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ издава удостоверение за регистрация.

Невъзможността за преобразуване се отнася само за регистрацията в Публичния регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите. Промяната в Търговски регистър ще касае промяна на фирменото наименование, като е възможно да се стигне и до промяна на правноорганизационната форма.